

„Činy Hospodinovy jsou velké, vyhledávané všemi kdo zálibu v nich našli.“

Izajáš 40,3-8

Lukáš 3,1-6

Jan 3,22-30

V adventu si vždy připomínáme významnou biblickou postavu – Jana Křtitele. Minulou neděli jsme mluvili o podivuhodných událostech kolem jeho narození.

Víme, že Bible není historická kronika a není pro ni nejdůležitější, kdy se která událost stala. Při čtení dnešního evangelia tomu bylo jinak. Slyšeli jsme, jak si dal evangelista Lukáš záležet na tom, abychom přesně věděli, kdy Jana oslovil Bůh. V patnáctém roce vlády císaře Tiberia. Císař Tiberius vládl Římské říši v letech 14 – 37 po Kr. Snadno tedy odvodíme, že Lukáš měl na mysli rok 29 po Kr. Odpovídá to historické skutečnosti - Jan začíná mluvit o Kristu dříve, než Ježíš začne veřejně působit mezi lidmi.

Císař Tiberius je v dějinách označován jako tajemný muž. Byl velmi inteligentní, chytrý, ale náladový a často upadal do depresí. To mělo významný vliv na jeho politickou kariéru a mezilidské vztahy. Židy nenáviděl, vypověděl je z Říma a posílal je bojovat na jižní hranici říše proti banditům. Židé však byli málo vojensky vycvičení a většina jich v těchto bojích zahynula. Také pohanský místodržitel Judeje Pilát a zpohanštělý král Herodes, který byl sice žid, ale dávno víru otců opustil, měli většinou neblahý vliv na život židovského národa v Římské říši. Pilát neustále zvyšoval daňovou zátěž, a tak začaly prudce narůstat sociální rozdíly mezi židy. Rozmáhalo se úplatkářství a lichva a docházelo k oddělování dříve téměř jednotných židovských směrů.

A v tomto duchovním a světském marasmu se rodí něco nového. Začíná to na poušti. Možná záměrně tam. Vždyť z pouště nemůže na první pohled vzniknout nic obživujícího. Slovo Boží se k Janovi stalo. Neslyšel ho, nepřečetl si ho. Prostě se stalo. Tak jako v minulosti k Abrahamovi, Samuelovi a k Eliášovi. Jan, od početí zasvěcený Bohu, měl jistě jako každý člověk své slabé i silné stránky. Boží slovo jej zasáhlo a to znamená i proměnilo. Neznal sobectví a ctižádost, žárlivost mu byla zcela cizí. Jan Křtitel patřil mezi židovské radikály, kteří byli nespokojeni se stavem židovského národa. Nehlásal však krvavý boj a vzpouru. Vrací se ke kořenům a po způsobu starozákonních proroků volá lid k pokání a vnitřní proměně. „Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky.“ Začněte každý sám u sebe, dejte svůj vztah k Bohu do pořádku, protože je porušen. Janovy požadavky na lid nejsou nijak těžké ani nesplnitelné. Rozdělit se o šaty a jídlo.

Nikomu neubližovat. Nevymáhat nic, co mi nepatří. Žádá soucit, vzájemnou úctu a dodržování právních norem.

Jan netrpěl mesiášským komplexem. Nikdy se neprohlašoval za někoho vyššího, než byl. Nějakou dobu měl na národ větší vliv než přední muži a kněží. Nechtěl však obracet pozornost lidí na sebe. Vždy se snažil pozvednout jejich mysl výš, ukazoval na toho, kdo přichází po něm – na Ježíše Krista. Jan Křtitel, jako obyčejný člověk, hlásá etiku obecné slušnosti, která je velmi potřebná i dnes. Teprve ten, který přichází po něm – člověk i Bůh Ježíš Kristus bude žádat mnohem víc.

Janovi učedníci někdy na Ježíše žárlili. Říkali: „Mistře, ten, který byl s tebou na druhém břehu Jordánu, o němž jsi vydal dobré svědectví, nyní sám křtí a všichni chodí k němu.“ /J3,26/ Kdyby si Jan zakládal sám na sobě, byl by rozčarován a zklamán tím, že jej Kristus předešel. To by mohlo vést k rozkolu, podnítit mezi lidmi nenávist a žít žárlivost. Jan však ukázal, jak jasně chápe svůj vztah k Mesiáši a s radostí vítá Spasitele, kterému připravoval cestu. Říká o Ježíši: „On musí růst, já však se menšit.“ /J3,30/ Jan smí prožívat radost. Připravil lid na příchod Páně. Také my smíme v plnosti prožívat advent. Vždyť ten, kterého vyhlíželi proroci, už přišel a je tady s námi. Připravme svá srdce na oslavu jeho narozenin v čase vánočním. Amen.

/Slovo na 2. neděli adventní 5. prosince 2021 Dana Kalivodová/